

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti dnevno ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10
1/2 5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne vez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dopolnjenega naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Pet-til-vrstah: če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ D. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopis naj se pošilja le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „SOČE“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1.80.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolske ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekašišu Jos. Verdi, Peter Krabelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po kopališni ulici, I. Matussi v ulici Formica, I. Hovašnik v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

K dogodkom v Ljubljani.

Kaj se je zgodilo v Ptujju na Štajerskem ob skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, smo povedali. Razdivjane nemške barabe so pobijale mirne Slovence. Varstvena oblast se ni zganila, marveč je mirno čakala, da se pobije kaj Slovencev. Nemoteno so nemški tolovaji topli Slovence, jih ranili ter celo okradli. Nemška kultura je divjala po Ptujju proti Slovincem, prav kakor da smo brezpravni v ljubi Avstriji ter smejo delati z nami kulturni Nemci, kar baš hočejo.

Posebno surovo so nastopali še proti damam. Na javni cesti so se obnašali in delali z njimi kakor pravi izprienci.

Surovi izbruh nemške kulture v Ptujju so ogorčili vsakega Slovenca; da je bilo ogorčenje posebno veliko v Ljubljani, središču Slovenije, je umevno samo po sebi.

V petek zvečer se je vršil velik protestni shod proti nemškim tolovajstvom. Velika dvorana „Mestnega doma“ v Ljubljani je bila nabito polna, okoli poslopja pa je stala zopet ogromna množica. Deset tisoč ljudi je bilo navzočih. Navdušeno sta govorila dr. Triller in dr. Oražen, za njima pa gospa dr. Tavčarjeva.

Govorila je z odločnostjo, kot je nismo vajeni pri Slovenkah. Rekla je: Toplji in pljuvali so v Ptujju žene, zato dovolite, da spregovori žena! — Ponaša se oholi Nemec, da je tolkel ženo — ženo tepsti ni težko. To izvrši lahko najzavrženejši culukafer. (Viharno odobravanje). Tukaj je pa to storil kulturo-nosec Nemec, kateremu združje država toliko šol. Pa hodi Nemka v Prusijo ter tam kriti, kako slabo se godi Nemcem na Kranjskem in vendar še ni bila Nemka nikdar tepena in napadena po Slovincih! (Klici: Še nikdar ne!) Mi moramo prirejati shode ob meji slovenski, da vidimo, kam dajemo z žulji prisluzeni krajcar, da ohranimo svojo deco potujčevanja. Skeli udarec na ženskem telesu, zastoj naj ne peče! Ma matere in ve bodoče matere, ki dajemo krvni davek, ki ga daje Slovenka toliko — vzgajmo si tega, da bo ljubil le tisto, kar ljubi nas, našo domovino in naš slovenski jezik! Zavežimo se, da vzgajmo si-

nove, ki bodo dali slovenski zemlji zopet slovenski Ptuj! (Velikansko odobravanje in živio-klici se kar niso hoteli poleči po teh besedah). Shod je bil veličasten.

Ljudstvo je bilo ogorčeno že radi tolovajskih napadov na Slovence od strani Nemcev v Ptujju; še bolj ogorčeno pa je postalo, ko je slavna vlada v Ljubljani naznanila, da je radi protestnega shoda vojaštvo konsignirano ter poklicano orožništvo z dežele. To je bila iskra, ki je morala vsplamteti.

Zborovalci so šli po mestu. Kako je prišlo do demonstracij in kakšne so bile, o tem čitamo v „Slov. Narodu“:

Med petjem pesmi „Hej Slovani“ so množice odhajale v mesto izpred „Mestnega doma“ povsem mirno. Le par živžgov se je čulo. Ko je prišla množica mimo hiše, v kateri je železna trgovina Nagyjeva, priletela je na ljudi tinta od te hiše. Metalec je bil tako neroden, da je v hitrici vrgel posodo s tinto v zid, odkoder je padla potem, pustivši velik madež, na tla. To je bilo olje v ogenj. Nastal je živžig in vpitje. Med množico je nastala razburjenost. To je povečal še neki Nemec, ki se je pomešal med ljudi in hotel vreči na hišo posodico tinte. Tinta se mu je pa razlila v roki in oškropila okoli stoječe. Imamo povsem verodostojno pričo za to! V ljudih je zavrelo. Ko je množica prišla do Kordina, se je od tam zopet vtila tinta na spodaj idoče ljudi. Zdaj je pa bilo konec mirne krvi. Ljudje so bili vsi besni in bili kot vihar, ki ga ni moč ustaviti. Sledile so demonstracije tako velikanske, kot jih še ni bilo v Ljubljani. Razburjena množica je drla proti Wolfvim ulicam, kjer ji je pa policija zaprla pot. Ljudje so predrli kordon in odšli v „Zvezdo“, kjer so bile v par trenutkih razbite vse šipe kazine, od prve do zadnje okrog in okrog. Na demonstrante so metali Nemci iz kazine iz prvega nadstropja tinta. Ko je nekaj ljudi prišlo po Knafljevih ulicah in zavilo v Šelenburgove, so bili polit s tinto iz Koslerjeve hiše, ki stoji na oglu obeh teh ulic. Oni, ki so prišli od pošte, so bili polit s tinto iz Luckmannovega stanovanja, v kateri hiši je bila prej pošta. Ljudje so mislili, da je padla tinta od nasprotne strani in so

lučali kamenje tja v stanovanje stotnika Uhdeja. Kmalu po desetih je prišlo v teku kakih 30 orožnikov, ki so izpraznili „Zvezdo“ in ves Kongresni trg. Vseh demonstrantov je bilo takrat kakih 600 do 800. Od teh jih je odšlo kakih 150 proti deželni vladi, kjer so istotako pobili šipe, na kar so odšli proti „Kranjski hranilnici“, kjer so razbili vsa okna, kolikor jih je doseglo kamenje. Tudi par oken v nemški gimnaziji je razbitih. V tem je druga gruča, tudi kakih 200 oseb, razbila šipe pri Mahru, zavodu Huth, nemškem otroškem vrtcu, filharmoničnem društvu. Pri raznih nemških trgovcih so potrgali nemške table in jih pometali v Ljubljano, pri drugih so razbili šipe in svetilke. V tem je nastopil bataljon vojakov 27. pešpolka Belgijcev. Ko so razganjali vsako peščico ljudi, so se vedli skrajno sirovo, tolkli okrog sebe in suvali čisto mirne ljudi brez vsakega vzroka. Udirali so v privatne hiše z golimi sabljami in nasajenimi bajoneti in aretirali povsem nedolžne ljudi. Med ljudmi je vsled tega nastalo silno razburjenje in živžigalo se je na vse pretege. Vojaki so gonili ljudi iz ulice v ulico in kjer je bilo par oseb, zapodilo se je vanje po 20 vojakov. Mir je nastal šele okoli 2. popoldni. Pripravljeni so bili „za vsak slučaj“ tudi dragonci, ki pa jim ni bilo treba stopiti v akcijo in so okoli ene odpeljali konje v vojašnico. Postirani so bili na južnem kolodvoru.

Aretiranih je bilo vsega skupaj 12 oseb, od policije 7 in od orožnikov in vojakov 5. Aretirani so bili povsem nedolžni ljudje. Orožniki in vojakji so delali z aretiranci skrajno sirovo. Inženirja Prelovška je gnalo močno uklenjenega 6 žandarjev na sodišče.

Nemci kričijo in se zgražajo. Delajo se nedolžne in lepe — Slovenci pa so suroveži. Kaj se sodi o demonstracijah, kakor se hoče — umestno je reči le: Kar so iskali, to so našli. Kaj res mislijo Nemci, da smejo kar tako pobijati Slovence na cesti? Surovi napadalci so bili Nemci. Za surove napade in

tolovajstvo pa so dobili odgovor, kakoršnega so zaslužili.

Nemška predrznost pa presega vse meje. Kajti namesto da bi se bili držali mirno ljubljanski Nemci, so dali sami povod za demonstracije, kakor je gori popisano. Da niso izživali, bi bilo ostalo le pri protestnem shodu in kaki nedolžni demonstraciji; kajti dejstvo je, da ni nikdo mislil na take demonstracije, kakoršne so se izvršile. Vlada pa je prillila ognja v vznemirjenje, katero so Nemci sami raznetili v plamen. Predrznost Nemcev je kaznovana, in če so jim demonstracije vcepile v nemško kri kaj strahu pred Slovinci, bo to le prav za bodočnost. Ni treba misliti, da se bode delalo vedno s Slovinci tako, kakor se je doslej. Odbiti treba napade, odbiti tako, da se čuti odboj ter si ga naši sovragi zapamtijo pošteno!

Včeraj

smo dobili iz Ljubljane tako-le telefonično poročilo:

V LJUBLJANI

včeraj strahovit dan. Ubili so 4, ranjenih 17. — Ubili so:

1. Četrtošolec ADAMIČ, 15 let star, šel mirno po ulici.
2. Rudolf LUNDER, strojnik „Narodne tiskarne“, ki je šel mirno na delo.
3. Jos. SIMONČIČ, mrtev takoj.
4. Sedmošolec BORŠTNIK, 17 let star, obe nogi prestrelili, kateri so mu odrezali, ali je umrl.

VSA LJUBLJANA v črnih zastavah.

MESTNI ZASTOP sklenil: zvoni po vseh cerkvah na občinske stroške; pogreb vseh žrtv na obč. stroške; 1000 K za spomenik. — „Narod“ zaplenjen.

DVOJEZIČNI NAPISI zginitli. Vse ulice polne občinstva. Orožniki in vojakji patrolirajo. Prihajajo nove čete vojakov.

V PRAGI velike protinemške demonstracije.

V CELJU ubit nemški burš! delavec, ki ga je ubil, na mestu linčan.

V MARIBORU demonstracije proti Slovincem.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— No, dolgočasil bi se moj prijatelj, ko bi ne igral z njim.

— Je li prijeten igralec?

— Videl sem ga že, da je izgubil do dva tisoč pištol ter se pri tem do solz smejal.

— Torej pripeljite njega.

— Kako vendar? In najina jetnika?

— Ah vraga, res je! pravi častnik. Toda izročita ju varstvu svojih lakajev.

— Da nama pobegneta! vsklikne d'Artagnan: stražiti ju moram sam.

— Torej sta znamenita človeka, da vama je toliko ležeče na njih!

— Vraga! eden je bogat tourainski gospod, drugi pa malteški vitez iz premožne rodbine. Dogovorila sva se že z obema za odkupnino: dva tisoč lir sterlingov, ko pridemo v Francijo. In tako nočeva niti trenutek pustiti samih takih ljudi, o katerih vesta najina lakaja, da sta milijonarja! Ko sva ju prijela, sva ju sicer nekoliko oropala, in povem vam celo, da igraja z gospodom Vallonom vsako noč za njun denar; toda mogoče je, da sta nama skrila kak zlahten kamen kak dragocen dijamant, in tako ne ostaviva

nikdar svojega zaklada, kakor skopuhi! Midva sva takorekoč večna stražnika svojih jetnikov, in kadar jaz spim, tedaj čuva gospod Vallon.

— A, a! se začudi Groslow.

— Sedaj torej veste, kaj me sili v to, da odklanjам vaše uljudno vabilo, ki me tem bolj mika, ker ni nič bolj dolgočasno nego igrati vedno z isto osebo; sreča se vedno menjava, in koncem enega meseca človek vidi, da ni ničesa dobil in ničesa izgubil.

— Ah! pravi Groslow ter vzdihne, nekaj je pač še bolj dolgočasno, namreč če človek sploh ne igra!

— To si lahko mislim, pravi d'Artagnan.

— Toda povejte mi, nadaljuje Anglež, sta li vaša jetnika nevarna človeka?

— V katerem oziru?

— Sta li zmožna, lotiti se dejanski kakega človeka?

D'Artagnan se glasno zasmeha ter vsklikne:

— O, za pet krvavih ran! eden izmed njiju se trese mrzlice, ker se ne more navaditi na vašo prijazno deželo; drugi je malteški vitez, plah kakor mlada deklica. In vsled večje varnosti sva jima vzela vsako orožje, celo žepne nožičke in škarije.

— No, pa ju vzemita s sabo! pravi Groslow.

— Kaj? Kako? K vam da bi ju pripeljala?

— Da, saj imam osem mož.

— No, in?

— Štirje bodo stražili njiju, štirje pa kralja.

— Saj res, stvar bi se dala tako ukreniti, dasi bi vam nakopal s tem veliko sitnost, pravi d'Artagnan.

— Ba! le pridite; videli boste, kako jaz to stvar uredim.

— O, to me nič ne skrbi, pravi d'Artagnan: človeku, kakoršen ste vi, se izročim z zavezanimi očmi!

Ta zadnja pohvala je izvalila častniku oni komaj vidni smehljaj zadoščanja, ki uide izvestnim ljudem, kadar jih hvalijo prijatelji, in ki je samo odsev laskane nečimernosti.

— Toda nečesa sem se domislil, pravi d'Artagnan; kaj nas ovira, da ne bi začeli že nocoj?

— Česa?

— Naše partije.

— Saj res, nič nas ne ovira, pravi Groslow.

— No, pa pridite nocoj k nam, in jutri vam vrnemo obisk. Če vas kaj vznemirja to, da sta najina jetnika ljuta royalista, kakor veste, no saj ne bo nihče vedel o tem, in prebijemo vendar prijetno noč.

— Izberno! Nocoj pri vas, jutri pri Stuartu, pojutrišnjem pri meni.

— In druge dneve v Londonu! E, mordioux! vsklikne d'Artagnan, sedaj pač vidite, da človek lahko povsod veselo živi.

— Da, kadar sreča Francoze, in take Francoze, kot ste vi, pravi Groslow.

— In kot je gospod Vallon, pristavi d'Artagnan; videli boste, kak veseljak vam je! besen fronder, ki bi bil skoro ubil Mazarina med dvema vratoma; rabijo ga pa, ker se ga boje!

— Da, pritrdi Groslow, dober obraz ima, in zelo mi ugaja, čeprav ga ne poznam še bližje.

— Še bolj vam bo ugajal, ko ga spoznate. E, čujte ga! ravnokar me kliče. Oprostite, tako tesno sva združena, da ne more prestajati brez mene. Saj mi oprostite, kaj ne?

Poročilo smo takoj razobesili v Gabrš-
čakovi prodajalni v Gosposki ulici ter poskr-
beli, da se je poročilo hitro razneslo po
mestu.

Po današnjih poročilih se je pokazalo,
da niso bili ubiti 4, ampak 2.
Adamič in Lunder. Druga dva sta v smrtni
nevarnosti. — Vest o demonstracijah
v Pragi se ne vzdržuje.

Občinski svet ljubljanski je imel včeraj
izredno občinsko sejo, v kateri je župan go-
voril obširneje o dogodkih prejšnjega dne.
Glede vzroka je rekel, da edini vzrok je bil
storjen v Ptuj, kjer so mirne Slovence tolo-
vjsko napadli in ranili. Zavrnil je vse laži,
katere trosijo Nemci okoli. Povedal je tudi,
da je brzojavil ministrskemu predsedniku, da
je vojaštvo streljalo na množico, ki ni vzro-
čila nobenega nasilstva, marveč je le žvižgala
in klicala. Odločno je protestiral proti tiran-
skemu postopanju ter klical na odgovornost
vse one faktorje, ki so jih zakrivali s trmo-
glavo birokracijo ter s pomanjkanjem vsakega
človeškega čustva. — Po dr. Tavčarju je
zahteval mestni svet natančno preiskavo v
teh-le točkah:

1. Čemu da je civilna oblast pri tej pri-
liki porabila ravno nemški polk, ki vedoma
sovraži vse, kar je slovensko? 2. Čemu se je
izročilo vodstvo mladim častnikom, ki žive po
naukih takozvane „halts“ Maul-kulture? 3.
Čemu se je streljalo na množico na mestu,
kjer sploh nikake škode napraviti ni mogla? 4.
Čemu se je streljalo na množico, katere je
bežala? 5. Čemu se je večkrat in posamezno
streljalo? In 6. Čemu se je streljalo brez
ukaza političnega komisarja, ne da bi se bila
poprej množica, kakor je to v kulturnih dr-
žavah v navadi, opozorila, da hoče vojaštvo
streljati? Končno apeluje občinski svet na vse
slovenske in slovanske poslance, da v držav-
nem zboru, kakor tudi v delegacijah, vse po-
trebno ukreduje, da bo vojaška strahovlada
postavljena pred polno odgovornost za prelito
kri, katere se kadi z ljubljanskega tlaka.

Občinski svetnik dr. Oražen je kon-
statiral kot očividec več nezaslišanih nasilstev
podivjane soldateske. V Wolfvih ulicah so
demonstrantje le žvižgali, nato pa se unaknili
v gostilno, a poročnik König je dal opetovano
z vojniki vdreti na dvorišče ter kričal: „Hi-
haus mit ihnen, oder niederstechen!“ Ko so
padle zadete prve žrtve, mu je isti poročnik
zabranil iti na pomoč ranjenecem, češ, da je
že vojaški zdravnik tam. — Poročnika Ma-
yerja je govoril po usodepolnih streljih vpra-
šal, kaj ga je napotilo k temu. Poročnik se
je izgovarjal, da so bili vojaki napadeni, a na
zahtevo, naj jih pokaže, je pripeljal vojaka,
ki je bil — le za nohtom na prstu črn.

Sprejela se je resolucija:
Občinski svet protestuje kar najodlo-
neje proti kršenju občinske avtonomije s tem,
da je c. kr. deželno predsedstvo — v direkt-
nem protivu z določbami § 3. žandarskega
zakona iz leta 1894. drž. zak. št. 1 in 1895.
brez vednosti župana in celo nezaslišavši
ga, odredilo za pretekle dni varnostne od-
redbe do tako nečloveških posledic. — Reso-
lucija je bila soglasno sprejeta.

Pogreb žrtev je bil danes popoldne ob
5. uri iz mrtvašnice. — Vprizorjen je run
na nemško kranjsko hranilnico. Trumoma jem-
ljejo ljudje denar iz hranilnice ter ga nala-
gajo v slovenskih zavodih. — Nemški pred-
neži v Ljubljani še vsejedno zalijo Slovence
na nesramne načine: „Windische Hunde“, za-
lostno je pa, da se ponižujejo tudi častniki
ter kričijo „Slovenische Bestien“.

Nemški izgredi v Celju in Mariboru.

Ob 6. zvečer v nedeljo so navalili
Nemci na „Narodni dom“ v Celju ter pobili
trgovcem šipe. Nemci so razsajali po mestu,
kakor se hoteli. Napadali so Slovence ter jih
tepli. Neki nemški burš je napadel nekega
slovenskega rudarja. Razvila se je med
njima borba na življenje in smrt.
Rudar je zabodel burša, ki je bil takoj mr-
tev. Rudarja so na to stopili iz zbil, da so
komaj še živega prinesli v bolnišnico. Nem-
čurji so pobili vse šipe Slovincem. Nemška
surovost in tolovajstvo sta divjala po Celju
nemoteno.

V Mariboru so nemške barabe na-
padle „Narodni dom“ ter naredile na šipah
škodo 2000 K. Druhal je potrgala vse slo-
venske napiske. Kogar so spoznali za Slovence,

so ga napadli in pretepli. Kmetstvo ljudstvo
je ogorčeno ter je stalo v trumah okoli po-
škodovanih poslopij. — Nemške barabe
so delale v Celju in Mariboru, kar
so hotele.

Nemške laži.

„Neue Freie Presse“ javlja, da je došlo
ministrstvu za notranje stvari uradno obve-
stilo iz Ljubljane, da je oddalo vojaštvo,
preden je jelo streljati, slepo salvo in da
je šele potem ostro streljalo, ko slepi strelji
niso nič izdali. Vsa Ljubljana ve, da je to
laž. Kdo si upa trditi, da je vojaštvo prvič
slepo streljalo, ko je dokazano, da vojaštvo
sploh slepih patronov ni imelo! Dokaže se
tudi lahko, da so imeli vojaki 27. pešpolka
vsak po 100 ostri nabasanih patronov, do-
čim so jih imeli domobranci samo po 20.

V nedeljo zvečer.

Po raznih delih mesta se je ljudstvo
zbiralo ter mirno demonstriralo. Vojaštvo je
razganjalo demonstrante. Poročnik Mayer, ki
je že prvi dan arogantno nastopal ter kričal
na Slovence „Halts Maul“, je s piketom vo-
jakov zapiral Prešernove ulice ter komandiral
vojake v Stritarjeve ulice. Demonstrantje se
se umikali. Tu je nastal — umor. Nadporoč-
nik Mayer pravi, da so demonstrantje metali
kamenje na vojake, ali niti oficijelno
poročilo si ne upa trditi, da je ob-
činstvo atakiralo vojaštvo. Poroč-
nik Mayer se izgovarja tudi, da so imeli de-
monstrantje revolverje, toda tudi tega ni bilo
mogoče dognati. Vojaki so na ukaz poroč-
nika streljali in hipoma je ležalo polno
ljudi na cesti v krvi. To je bilo med Stolno
cerkvijo in škofijo.

Po poročilu v „Edinosti“ sta bila ustre-
ljena Rudolf Lunder in Ivan Adamič. Ranjeni
pa so: Anton Adamič, bratranec ubitega I.
Adamiča. Preboden je bil z bajonetom od
zadej. Potem Josip Simončič, 17 let stari
kleparski pomočnik; ima na levi nogi meso
popolnoma razdrzano. Komptuaristka Albina
Traven je bila zabodena v meča. Božidar
Borštnik je bil prestreljen, kakor povedano
gori, Mihael Golavšek je mesarski pomočnik,
20 let star; krogla mu je prebila glavno
žilo. Albin Tomšič je ranjen v pljuča in ima
prestreljene prsi. Martin Štrkelj, 41 let
stari delavec, je zadet v trebuh skozi ledje.
Pavel Štrkelj ima globoko rano na desnem
stegnu. Potem je ranjenih več ali manj še
polno drugih oseb.

Vojaštvo je streljalo tudi na Marijnem
trgu zvečer po 9. uri. Streljalo se je brez
pravega vzroka. Žvižganje in živio-klici
vendar niso pravi vzrok za streljanje. —
Ljubljansko nemško vojaštvo (Belgijci) so
se obnašali surovo. Sploh se vedejo ti nemški
vojaki vedno surovo ter zalijo Slovence, sedaj
pa so s puškami kazali svojo ljubezen do
Ljubljančanov na komando zagrizenih nem-
ških častnikov. Surovo so nastopali tudi nem-
ški dragonci. — Vse take vojake imenujejo
nemški listi „brave Soldaten“.

Vedno grše reči prihajajo na dan, kako
so vojaki streljali za bežetimi občinstvom, ka-
kor na pse. Kaj takega je mogoče le pri
nas! Ko je bil Adamič mrtev, ga je še sunil
neki vojak. — Ginljivi prizori so se odigrali
v mrtvašnici. Nebrojna množica je stala tam
okoli ter plakala. Žrtve so ležale razgaljene,
da so se videle rane. — Strašna poročila
iz Ljubljane, kako so letali vojaki za ljudmi,
čisto mirnimi, ter jih bodli. Nekega človeka
je prebodel en vojak spredaj, drugi pa zadej!
— Vodili so vojake sami mladi častniki in
kadeti, namesto da bi bili to delali starejši.
Neki mlekozobi častnik je klical na ljudi:
Kranjski psi!

Iz brzojavk: Vojaštvo je poklicano
v Ljubljano iz Celovca, Maribora, Gradca in
Trsta. — Deželnovladni tajnik dr. Mathias je
izjavil, da je poročnik Mayer ukazal streljati
brez njegove vednosti. Mayer je baje
ušel iz Ljubljane. — Vladnega svetnika
dr. Kulavicza dolžijo, da je pri oknu svojega
stanovanja začel ploskati, ko so potili prvi
strelji. — Včeraj zvečer je bil mir v
Ljubljani.

Slovinci, pristopajte k družbi

sv. Cirila in Metoda!

Blagajnik družbe sv. Cirila in Metoda
je imel na skupščini v Ptujju jako lep govor,
katerega prinašamo našim čitateljem v celoti.
Evo ga:

Če pregledate, častiti skupščinarji, pro-
račun za bodoče leto, posneli bode, da bodo
znašale potrebitine približno do 137.060 K,
dočim imamo pokritja le 100.580 K in da
znaša tedaj primanjkljaj 36.480 K.

Družba je namreč svesta si svoje naloge
nastavila za ustanovitev novih šol in za pod-
poro šolam znesek 50.000 K. — Velike
so tedaj žrtve, katere pričakujemo od vas, pa
mi zidamo na slovensko rodoljublje in na za-
nimanje za našo družbo, ki raste hvala Bogu,
od dne do dne. In to slovensko rodoljublje,
upajmo, nas ne bode zapustilo v našem rodo-
ljubnem delovanju.

Naporno delo čaka našo družbo v bo-
doče, kajti naš politični nasprotnik preži od
vseh strani na nas ter nam hoče ugrabiti
našo dečo in jo pridobiti zase, dobro vedoč,
da se uresničitijo vse njegove nakane, ako nam
odtuji našo mladino!

Boriti se nam je na eni strani proti
nemškemu Schulvereinu, na drugi strani pa
proti laški Legi nazionale!

Ako pa se hočemo zavedati nevarnosti,
katera preti naši narodnosti, moramo motriti
predvsem delovanje naših nasprotnikov!

Nemški Schulverein je ustanovil v prvih
petih mesecih letošnjega leta 100 novih po-
družnic, od katerih odpade za Štajersko 5,
na Koroško 7 in na Kranjsko 5.

Na Štajerskem je otvoril nemški
šolski vrtec v Ljutomeru, južno od Maribora
ležeča občina Teženj sezidala bo z njegovo
pomočjo novo šolo, za katero je daroval Schul-
verein 10.000 kron. Novi nemški šoli v Slo-
venski Bistrici je daroval za učila in upravo
3000 kron, dovolil je izdatne podpore za
stavbo nemške šole v Šent Lenartu in na
Sladki gori (Süssenberg) pri Čmureku. Samo
meseca decembra 1. l. in meseca januarja t. l.
je izdal za vzdrževanje šol v Sevnici, Rogatcu,
Šoštanju in Velenju 19.000 kron. Končno
je nemški Schulverein lansko leto ustanovil
tudi svojo trirazrednico v Hrastniku, za ka-
tero se je, kakor poroča „Der getreue Eckart“,
prijavilo 55% slovensko šolo obiskujočih otrok.

Za stavbo nove nemške šole v Šent Le-
nartu v Slovenskih goricah je založilo ome-
njeno društvo polovico stavbenih stroškov, to
je 30.000 kron.

Na Kranjskem bode začetkom tega šol-
skega leta otvoril nemško šolo v Trzinu. V
to svrhu je najel pet velikih prostorov za
dobo treh let ter bode že letos otvoril dva
razreda! Nadalje je sklenil staviti nemške
šole v Štalah in Lazeh na Kočevskem, svojo
nemško šolo v Šiški, katero so sedaj prekr-
stili v Schönau in katera je dobila pravico
javnosti, bo primerno razširil. V Ljubljani,
v srcu slovenskega ozemlja, je ustanovil zave-
tišče za nemške dijake.

Od treh strani skušajo naši nasprotniki
pridobiti si Kranjsko. Eno postojanko imajo
že na Jesenicah, kjer že vzdržujejo svojo
nemško šolo, v Trzinu so si napravili drugo
postojanko in opravičen je klic, da je Gorenj-
ska v nevarnosti! Da pa hočejo tudi v Lazeh,
v novomeškem okraju napraviti nemško šolo,
je dokaz, da hočejo tudi tu prodirati! In kaj
naj rečem o Koroški? Lansko leto so otvorili
nemški šolski vrtec v nemških Borovljah. Za
ta vrtec so nabrali doslej 12.509 K in so k
stavbi med drugimi prispevali nemški Schul-
verein 4000 kron, društvo Südmark pa 2000
kron. Ustanovil bode na novo in sezidal otro-
čji vrtec v Železni Kaplji, dovolil pa je znatne
denarne podpore za šole v Spodnjem Dravo-
gradu v Voberku (Hannburg) pri Velikovcu,
Kotmarji vasi, Ribnici in za celovško okolico.
Doslej je nemški Schulverein za Koroško iz-
dal 300.000 kron, na osem krajev na južnem
Koroškem pa daroval do 1000 knjig. In ven-
dar niso še Nemci zadovoljni s svojimi us-
pehi na Koroškem! Na zadnjem občnem zboru
so poročali, da nekatere občine, katerim so
dovolili stavbene podpore, niso hotele obesiti
stavbinskih plošč, ki naj spominjajo, da jim
je Schulverein prispeval k stavbi. Sedaj so
se lotili Rožne doline. Da bodo opozorili svoje
somišljenike na to krasno našo zemljo, izdali
bodo narodni kolek, ki bo donal slike iz
teh krajev.

V Gorici so nakupili stavbe za nemško
šolo, za katero so izdali 30.000 kron, v Šked-

nju pri Trstu pa že vzdržujejo svojo nemško
šolo.

To naj bode le splošna slika o delova-
nju, nobena utopija več in naša stvar bode
preprečiti, da ta nemški most ne bode po
naši lepi slovenski zemlji nikdar zgrajen!

Da more nemški Schulverein tako delo-
vati, zahvaliti se mu je v prvi meri zaved-
nim svojim rojakom. Vsi Nemci, brez
razlike stanu in političnega miš-
ljenja, so edini, kadar je treba na-
stopiti in propagovati nemštvo,
ker se v tem hipu čutijo samo
Nemci. (Klici: Pa pri nas?)

Zato je pa tudi nemški Schulverein pre-
teklo leto dosegel višek svojih dohodkov,
namreč 636.473 K 35 vin., in sicer za 134.655
K 10 vin. več nego leta 1906.; izdal pa je
za šole 368.252 K 79 vin. Kako deluje, naj
vam bo dokaz, da je izdal na stroških poto-
valnih učiteljev 11.064 K proti 6241 K leta
1906. in na takozvanem „Werbeauslagen-
konto“ kron 17.685, dočim so ti potroški
znašali leta 1906. samo 791 K 20 vin., tedaj
okroglih 11.000 K več nego l. 1906!

(Konec prih.)

Družba sv. Cirila in Metoda.

Zahvala. — Povodom XXIII. velike skup-
ščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ptujju
dne 13. septembra t. l. javlja podpisano
vodstvo svoja hvaležna čutila tem potom
vsem, ki so pripomogli na kakršenkoli način
do sijajnega uspeha. Imenoma pa se zahva-
ljuje slavni ptujski čitalnici za prepustitev
prostorov, pripravljalnemu odboru ter moški
in ženski ptujski podružnici za sestavo spo-
reda in preskrbitev prenočišč in drugih udob-
nostij, slavni godbi in pevskega zboroma,
vsem zavednim damam, ki so sodelovali pri
veselici; vsem častitim zborovalkam in zbo-
rovalcem; vsem cenjenim delegatom naših
podružnic in zastopnikom pokroviteljstev;
sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje
sodelovali ob zares slovesnem zborovanju
in bivanju med c. prebivalci izpostavljenega
Ptujja.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, 13. sept. 1908.

Senekovič, l. r.
prvomestnik.

Pokvarjeni tek odpravi Rogaški „Sty-
ria vrelce“ (medici-
nalna voda). Z vinom, konjakom itd. pa je
„Templev vrelce“ boljši.

DOPISI.

Iz sežanskega okraja.

Iz Kopriva. — Iz vsake vasice prihajajo
poročila v svet, samo iz naše borne vasice
nič, čeravno bi bilo marsikaj zanimivega obja-
viti. Za danes se omejim samo na otvoritev
javne ljudske knjižnice, ki se je odprla dne
13. t. m. Udeležba od strani domačinov je
bila še precej številna, čeravno se je od
strani klerikalcev vedno hujskalo in se delalo
zapreke, da se ne bi otvorila javna ljudska
knjižnica. O vem, da je njim sedanja knjižnica
nov trn v peti; ta je pa za nje toliko huji,
ker niso še izdri starega trna v podobni
društva „Zarje“, čeravno se je govorilo in
pisalo, da „Zarja“ hira na jetiki. V tolažbo
pa jim naj bo, da je „ja“ še popolnoma
zdrava. Toda idimo nazaj, k stvari. Knjižnico
je otvorilo akad. fer. društvo „Balkan“ iz
Trsta. — K otvoritvi so tudi prisopihali
kolesarji društva „Balkan“, kakor tudi ne-
kaj ljudij iz sosednih vasij in iz naprednega
Komna. — Pa tudi nekaj drugih Trža-
čanov je prinesel vlak k naši otvoritvi. Na-
predno učiteljstvo je bilo tudi zastopano, le
žal domačega učitelja z imenom Kenda, tega
ni bilo nikjer videti, čeravno se ga je pova-
bilo in pri otvoritvi povpraševalo, kje je.

Pri otvoritvi je pozdravil obe društvi
„Balkan“ in druge goste v imenu „Zarje“ g.
Bole, v imenu naprednih občanarjev pa g.
župan Gec, nakar se jim je g. iur. Borštnik
zahvalil ter začel pojasnjevati zgodovino in
pomen javnih ljudskih knjižnic. Ob enem
je podal tudi navodilo, kako se bodo knjige
posojavale. G. Valentič je vzbudil navzoče,
da naj pridno segajo po knjigah. Povedal je
tudi, kako so starišji pridno segali po knjigah,
katere so prinesli otroci iz šolske knjižnice,
ko je še on služboval v Koprivi. G. Peček
pozdravi navzoče v imenu naprednega uč-
teljstva, nakar se mu je zahvalil g. iur. Jurca:

Navzoče je vsodbujal za knjižico g. Jurca s svojo satirčno pesmijo, v kateri pravi, da kar je treba več znati kakor orati in kopati, se izve že tako raz prižnico. Vzbujal je posebno pozornost in ko je končal, mu je vse vprek častitalo. Res dobro jo je pogodil. Hvala mu tudi na tem mestu. Govorili so še drugi govorniki; nazadnje se zahvali vsem g. Bole in omenja, da tudi sovražnike vsprejememo z odprtimi rokami. Po končanem sporedu se je razvila izvrstna zabava v gostilni g. Božeta. Prodalo se je že obilo narodnih kolekov, gospica M. Bezek iz Trsta pa je nabrala pri tej priliki za našo prekornostno družbo sv. Cirila in Metoda 14 K 60 vin. Svoto sme izročili g. iur. Čoku, da jo odpošlje naprej. Hvala gospici, da se je tako potrudila. Kužnici želim obilo uspeha; njenim sovražnikom pa fejt! Prihodnjic pa kaj več.

Deseti brat.

Iz goriške okolice.

Iz Grgarja. — V „Gorici“ se je nekdo iz Ravnice zaletel v nekega grgarskega študenta, oziroma v enega, kakor pravi dopisnik sam, ki ne ve, kaj je pravzaprav, ter mu očita liberalno surovost in neolikanost. Da čitatelji „Gorice“ verujejo tem vrsticam, je samo ob sebi umevno; da ne bodo tudi drugi ljudje, ki imajo pamet na pravem mestu, tem besedam verjeli, si prizadeži štejemo v svojo dolžnost, stvar na kratko nekoliko pojasniti in dokazati, da je bilo njegovo delo popolnoma opravičeno. Dobra beseda najde pravo mesto, pravi pregovor; samo pri teh treh ravniških klerikalcih, ki se čutijo tako močno užaljene, ne. Da ne bom čitatelja dolgo mučil, povem stvar v par besedah. Na dan 2. avgusta so pili trije Ravničani, vračujoči se iz Banjšic, v neki grgarski krčmi. Ko so se s to božjo kapljico nekoliko okrepčali, se napravijo domov ter jo mahnejo „grad aus“ po nekem travniku, kjer je sicer steza, a ne od tiste strani, kakor so oni šli. Ko jih je oni študent videl, jih je opozoril rekoč: „Možje, od te strani je prepovedan vhod, pojdite prej okoli zida in potem stopite na stezo, kakor delajo drugi“. Človek bi mislil, da so ti trije pošteni klerikalčki tudi storili tako, a ni tako, marveč so s klerikalnim ponosom odgovorili: „Mi ne vemo, kje je steza“. Možje, ali vam nisem ravno prej povedal, kaj imate storiti? Če že do tistikrat niste znali prave poti, bi vsaj potem morali iti po označeni vam poti. Ker se le niso hoteli vstaviti, sem res pobral tri kamenčke v velikosti drobnega oreha ter vrgel v šali za njimi, ne da bi koga zadel. Tu pa pišejo, da sem v svoji liberalni togoti — če tudi ne vejo, kaj sem — vrgel za njim veliko kamenja. Koliko? Mogoče en voz ali tudi še več! Po mojem mnenju je dopisnik tisti dan, ko je to pisal, padel na tešče s „kašče“, ker bi mi drugače ne mogel očitati, da sem to storil radi tega, ker niso sklončale občinske volitve po mojem okusu. Za Boga, kaj pa imam jaz opraviti z občino? Če se je dopisnik skregal s pametjo, naj jo dá v pajem ali pa naj jo nese k usmiljenim bratom, da mu jo zopet poravnajo. Nadalje je bila velika sreča, da niso bili močno poškodovani; kako to? Saj je vendar padel vsak kamen kakih 10–12 metrov za njimi! Možje, če ste že res tako pošteni in pravični klerikalci, ki se varujete budnega in želite vsem dobro, zakaj delate že tako ubogemu kmetu škodo po otavi? Ali mislite, da smete vi delati steze po drugem svetu kakor se vam zljubi? Torej ste res še vedno v srednjeveški dobi, ko so ljudje delali, kar so hoteli. Treba bi bilo drugega Kolumba, ki bi vam našel pamet namesto Amerike? Ali ne veste še, da živimo že v 20. stoletju po Kr? — Če ni res tako, prosim vas, dragi možje, oglasite se v prihodnji „Gorici“ zopet ter popravite mi, kar ni prav, na kar vam rad odgovorim, seveda le, če se mi bo zdelo odgovora vredno, drugače pa ne. Pika. — Prizadeti.

Iz Vrtojbe. — V nedeljo 13. sept. se je vršil ustanovni občni zbor kolesarskega društva „Vrtojba“ v Vrtojbi ob mnogoštevilni udeležbi vrtojbenskih in okoliščanskih kolesarjev. V odbor za eno leto so bili izvoljeni sledeči gospodje, ki so izvolitev tudi sprejeli. Predsednik: Fran Faganelj iz Dol. Vrtojbe. Podpreds.: Alojz Pahor iz Gor. Vrtojbe. Tajnik: Fran Gorkič iz Dol. Vrtojbe. Namestnik: Danijel Maraz iz Dol. Vrtojbe. Blagajnik: Josip Jarc iz Dol. Vrtojbe. Namestnik: Alojz Nemec iz Gor. Vrtojbe. Rednik I.: Alojz Zavalav iz Dol. Vrtojbe, II. Anton Toplikar iz

Gor. Vrtojbe. Podredn. I. Ivan Mermolja, II. Fran Podbarsič, oba iz Dol. Vrtojbe. Preg. računov. I. Vinko Vuk iz Dol. Vrtojbe, II. Filip Pahor iz Gor. Vrtojbe. — Pri posameznih predlogih so vladale živahne debate. V društvo se je vpisalo takoj 66 članov. Med občinam zborom so proizvajali tamburaši iz Dolenje Vrtojbe razne komade. Po izvršenem zborovanju so se podali kolesarje v vrstah po dva in dva — na čelu jim tamburaši — po vrsti g. Faganelj, kjer se je vnela živahna zabava.

Popoldne je priredilo društvo izlet k „Jeleni“; udeležilo se ga je 37 članov. Novemu društvu kličemo: Neustrašeno naprej po začetnej poti do cilja!

Zveza narodnih društev.

Veselica v Št. Andrežu zadnjo nedeljo je imenitno uspela. Ljudstvo se je udeležilo v velikem številu. Veselico je posetil tudi ruski general Volodimirov, znan izza vrških in ljubljanskih slovanskih dnij. Na pozdrav domačina g. Brajnika je bil ta ruski publicist živahno aklamiran. Vspored je bil res lepo izbran. Domače in podgorsko pevsko društvo sta pela v splošno zadovoljnost. Tudi velika žaloigra Ganglova „Sad greha“ je bila v spretnih rokah. Omeniti je treba le, da se je na nekaterih mestih igralo preveč tiho in da je bilo občinstvo preveč nemirno. Drugače pa lahko zaznamuje v svoji zgodovini pretečeno nedeljo „Bralno in pevsko društvo v Št. Andrežu“ kot dobro uspeli dan.

Veselica v Biljah je tudi dobro uspela. Ta veselica je bila prva, katero je priredil pevski in tamburaški zbor „Narodne delavske organizacije“. Vršila se je točno po vsporedu in opazalo se je, da je ta pevski zbor že dobro izvežban, če tudi je bil ta njegov nastop prvi. V Biljah je pripravila N. D. O. novo postojanko društvenega gibanja v goriški okolici in ta postojanka bo vredna sestrice vsem drugim že bolj znanim.

Iz Kala, dne 15. septembra t. l. — V nedeljo dne 13. t. m. se je konstituiral odbor „Kmetko-izobraževalnega društva“. V odboru so sledeči gg. G. Štefan Pirih b. št. 138 predsednik, Anton Skrt št. 110 podpredsednik, Andrej Leban št. 145 blagajnik, Ivan Pisk št. 200 tajnik; gg. Štefan Močnik, Ivan Murovec in Janez Hvala odborniki; gg. Matevž Pirih župan in Ivan Bizjak preglednik.

Društvo šteje sedaj 50 članov. Vredno je omeniti, da zastopa društvo tudi ženski spol, katerega je na številu osem. Torej lep vapeh za težki začetek.

Članom bode na razpolago poleg oboje domačih političnih časopisov tudi sedem kmetijskih časopisov.

Torej se je vendar ustanovilo toli zaželjeno društvo, kateremu želimo razvitka in napredka.

Odbor.

Razne vesti.

Deželni zbor je bil odprt danes dop. ob 11. uri. Navzoči vsi poslanci, namestnik Hohenlohe, nadškofa ni bilo. Prvi je pozdravil zbornico namestnik po laško in slovensko. Slovensko je čital tako le:

„Visoka zbornica! Z najvišjim patentom z dne 21. avgusta t. l. je bila sklicana ta visoka zbornica na današnji dan v svoje postavno zasedanje. Njegovo c. in kr. apostolsko Velikanstvo, presvitli cesar je blagovolil najmilostljiveje imenovati z najvišjim odlokom z dne 29. julija t. l. deželni glavarjem g. poslanca Dr. Alojzija Pajerja vit. Monriva in njegovim namestnikom g. poslanca Dr. Antona Gregorčiča. Čast mi je predstaviti visoki zbornici ta dva gospoda v njih lastnosti. Ta visoka zbornica se je zbrala v bipu, ki je za deželo osobitega pomena. Vlada je pred kratkim razvila program, ki naj bi povzdignil to deželo v gospodarskem in socialnem oziru. Da se ta načrt izvrši, mi je neobhodno potrebno sodelovanje deželnega zastopa. Upam, da smem računati na splošno delovanje vseh častitih gospodov poslancev, katerih namen bode, delovati vedno le za blagor dežele. — Kot vladni komisar bode posloval kakor dosedaj g. H. grof Attems, ki ga imam čast predstaviti visoki zbornici.“

Na to je zaprisegel glavarja.

Glavar dr. Pajer je imel daljši otvoritveni govor v laškem jeziku. Slovensko je rekel:

„Veseli me, da zamorem klicati velespoštovanim tovarišem slov. narodnosti: „Dobrodošli!“ Prosim, da sprejmete moj prisrčni pozdrav ter da blagovolite me krepko podpirati pri reševanju težavnih nalog splošne koristi, ki se od nas pričakujejo vsled mandata naših volilcev. Vsled potrebe, pospeševati blagostanje naše dežele, upam, da bodo vsi z resnim zanimanjem odstranili in uničili vsako oviro, ki bi utegnila motiti složnost med obema narodnostima, ki živita na isti zemlji in sta politično isti usodi podvrženi.“

Na ekonomičnem polju je treba, da z vsemi našimi močmi delamo, da se uspešno nadaljuje akcija, katere se je v zadnjih letih energično pričela in katero tudi ljudstvo odločno od nas zahteva. Po tej poti bomo lahko pomnožili blagostanje našega ljudstva in si bomo pridobili sredstva, da zagotovimo naši deželi popoln intelektualen napredek ter da z modrimi zakoni in primernimi napravami uspešno pospešimo postulate modernega duha.“

Na to je sledilo zapriseženje poslancev. Navzočega je bilo mnogo občinstva.

Naš deželnozbornski „Slovenski klub“ je poslal županu Hribarju tako brzojavko: „Župan Hribar, Ljubljana. — „Slovenski klub“, zbran pred slavnostno otvoritveno sejo, izreka globoko sožalje na nedolžnih žrtvah in protestuje proti brutalnemu nastopu orožene sile. V Ptuj ni bilo cesarskih bajonetov, da bi varovali Slovence pred nemško razdirjanostjo, v Ljubljani pa so pokale puške in morale nedolžne ljudi. Ali iz prolite krvi naj vstaja narod k novemu življenju in vstrajnemu delu za narodno in gospodarsko osvobodbo.“

Gabršček, Franko, Gregorin, Kovač, Križnič, Obljubek, Savnig, Štrekelj Josip, Štrekelj Alojzij.

V Gorici je zavladalo med Slovenci velikansko ogorčenje radi dogodkov v Ljubljani. Nič drugega se ni govorilo po mestu kakor le o teh dogodkih. V znak protesta proti preliti krvi v Ljubljani se je začelo nabirati včeraj za družbo sv. Cirila in Metoda; nabira se tudi danes. Nabrala se je lepa svota! Slovinci na Goriškem! V znak protesta podpisajmo našo družbo, da bo mogla vedno uspešneje delati proti potnjenju slov. otrok ob mejah! — V Gorici je razbošenih nekaj črnih zastav.

Druga seja deželnega zbora je določena za danes ob 5. pop. „Slov. klub“ stavi predlog, naj se ta seja odloži, ker se vrši ob času pogreba nesrečnih žrtev v Ljubljani in je naša bela Ljubljana danes zavita v črno in pogreznjena v globoko žalost. Slov. poslanci v trenutku tako velike žalosti ne morejo prisostvovati seji ter predlagajo, da se seja odloži v znak sožalja in protesta. Tak predlog se sprejme z grobno tišino in poslanci se razidejo.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. — Cand. iuris g. Vuga v Kanalu je nabral za družbo sv. Cirila in Metoda 42 K mesto venca žrtvam. — Hvala!

Mesto venca nesrečnim žrtvam v Ljubljani darujejo slov. realci v Gorici družbi sv. Cirila in Metoda znesek 9 K 90 v.

Strah v Trstu radi dogodkov v Ljubljani. — Po celem Trstu je bilo velikansko razburjenje, ko se je razširila vest o dogodkih v Ljubljani. Policija se je bala izgrede ter odredila velike varnostne odredbe. Konsigniran je bil 97. polk, kavarna „Wien“ in hotel „Europa“ sta bila zaprta. V škedenj so poslali cel policijski aparat, da varujejo tamkajšnjo šulferajnsko šolo. — Taka skrb za Nemce od politične oblasti, v Ptuj pa se ni taka oblast nič zmenila za varstvo Slovencev!

Za župana v Šempasu je izvoljen g. Josip Krašan.

Ogenj v Št. Andrežu. — V nedeljo zvečer po 9. uri je nastal ogenj v hlevu gostilničarja Petra Lutmana. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Dobro, da so bili na mestu koj dragonci, ki so zares z veliko požrtvovalnostjo rešili, kar se je dalo rešiti. Demolirali so hlev, odtrgali vse tramove, obilali z vodo, katere pa ni bila v veliki meri na razpolago in čez uro časa je bil ogenj ugasnjen. V največji bližini se je nahajal drug hlev in škedenj, v katerem je bilo polno sena. Lutman ima škodo okrog 1000 K, pa je zavarovan. Tudi županstvo se pridružuje javni zahvali vrlim slovenskim dragoncem, ki so s svojim takojšnjim nastopom preprečili večjo neizgodo in škodo.

Nemška šola v Ajdovščini? — Delniška družba ajdovske predilnice išče učitelja za ljudsko šolo z nemškim učnim jezikom, in sicer za otroke svojih uslužbencev. Ha!

Nemška šola v Ajdovščini bi bila drzna provokacija slovenske Ajdovščine!

Izpred sodnika. — Na kratko omenjamo za danes, da so bili obsojeni včeraj pred okroglo sodnijo v Gorici M. Genulzi, H. Craisl, Ugo Delmestri in A. Avazini, vsak na 5 mesecev ječe, ker so se zoperstavljali redarjem ter jih kamenjali dne 9. junija letos. —

Ravnatelj tukajšnje realke Gassner je premeščen v Bregenz. Zadnji čas!

Za deželnega šolskega nadzornika bo imenovan baje prof. Fr. Streinz z Dunaja, ki je pred leti poučeval v Gorici: Streinz je pravi sovražnik Slovencev; to je kazal v Gorici. Zato protestujemo proti zamenju ministerstva, poslati tega moža k nam.

Milenski „čuki“ so napadli tolovajsko 6 mladencev s kamenjem ter jih pobili na tla. Čukov je bilo 50. Sadovi Terseglovovega nauka! Podrobneje prihodnjic.

Ustanovni občni zbor „Sokola“ v Mirnu bo v nedeljo 27. t. m.

Društvu „Novi Žar“ v Rupi-Peči je daroval g. Zajec v Gorici 10 K.

Sivi jubilat iz Jasnoje Poljane, grof Lev Tolstoj je rekel nekoč: „Volapik se mi je zdel zelo kompliciran, esperanto nasproti pa jako priprost. Tako lahko se je privčiti esperantu, da sem znal, ko sem dobil slovnico, slovar in nekaj sestavkov, pisanih v novem jeziku, po komaj dveurnem pečenju, če že ne pisati, pa vsaj gladko čitati.“ Na te besede se sklicevaje, prosimo zopet novih naročil na slovensko esperantsko slovnico, ki jih je pošiljati odslej na naslov: slovenski esperantski krožek, Maribor, Na parku 1, pritrilje desno. Krožek ima pripravljenih zopet dovolj letakov in brošuric (žal v nemškem jeziku), ki jih razpošilja zastoj. Mogoče se mu posreči, izdati slovenske letake. — Naročniki se oglašajo precej pridno. To navajamo radi tistih skeptikov, ki bi se mogoče naročili, pa niso imeli pravega zaupanja do novega podjetja. Cena (2 K) in nikakor pretirana, ako premislimo, da bo knjiga obsegala okoli 220 stranic!

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Novo vino se ne sme točiti v naši deželi do 15. oktobra t. l. To se čuti posebno težko v Vipavski dolini ob kranjsko-goriški deželni meji. V Ajdovščini n. pr. se ne sme točiti novo vino do 15. oktobra t. l., v sosednjih Šturijah, ki jih loči od Ajdovščine le most čez Hubelj, ter spadajo na Kranjsko pa ne obstoji taka prepoved. Okrajno glavarstvo v Postojni ne izdaja nikake prepovedi. Vsled tega so naši vinogradniki oškodovani. Prav vsa jednaka je Vipavska dolina tostran in onostran Hublja, zatorej se tam res prepoved zdi jako neumestna. Obmejni vinogradniki želijo, da se ali odpravi prepoved, ali pa da zaukaže okrajno glavarstvo v Postojni, da se tudi v njega področju ne sme točiti novo vino do 15. oktobra t. l.

Peter Cotic

čevljarski mojster

GORICA, Raštelj 32 (v lastni hiši).

PODRUŽNICA

v Gosposki ulici št. 1 nasproti „Monta“. Sprejema vsakovrstna naročila po meri in poprave. Naročila z dežele se razpošiljajo po pošti.

CENE ZMERNE

Knjigar na A. Gabršček

v Gorici (Trgovski Dom)

podružnica: Gosposka ulica št. 7.

Priporoča svojo bogato zalogo šolskih knjig za gimnazijo, realko, učiteljske, deklško in deško vadnico itd. kakor tudi vse druge šolske potrebščine, torbice, zvezke, peresa, ročnike, svinčnike, radirke, črtalce, Tusche, barve itd. vse po najnižji ceni.

Dravko Stofa
Paula Lorenzutti

poročena.

Sečana-Solkan, 21. septembra 1908.

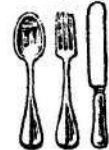
CHRISTOFLE & Co. Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjeno najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umešni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone gospodinjstvo itd.

G. kr. **Christofle & Co. — Dunaj** I. Operaring 5 (Heinrichshof).
dvorni založniki

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštna hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Kreditne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadruženikom na vknjižbo po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6%.
Stanje 31. dec. 1907.: Zadrugušnikov 1867 z deleži v znesku 99.734 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550-77. Posojila: 1.186.77. — Reservni zaklad: 85.954-35. — Vrednost hiš: 112.328.—

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujce od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Keglišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

300 vinskih sodov

od 300 do 900 lit. in

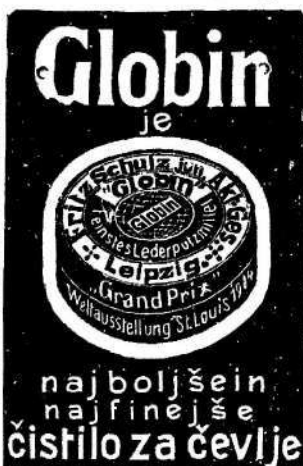
„ 1000 „ 3800 „ v

jako dobrem stanju, močnih, iz hrastovega lesa, odda po jako primerni ceni trvdka

M. Rosner & Co.

veležganjarna sadja v Ljubljani
poleg Koslerjeve pivovarne.

Pozor! Ne dajte se prevartiti od ničrednih posmenaj.

Zahtevajte odločno GLOBIN Fritz Schulz jun. A. G.

Boljša gostilna

v tržaški okolici se odda v najem ali od litra izvežbanemu krčmarju, čegar soproga je dobra kuharica. Zahteva se znanje slovenskega, italijanskega po možnosti tudi nemškega jezika.

Natančneje se izve pri upravnistvu.

Vinogradniki pozor!

Kdor želi imeti stiskalnice (preše) ali posamezne vijake, naj se obrne na

Al. Pipana

v Preserjih p. Komen.

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se preprčala da ostane „Original“ le najboljši.

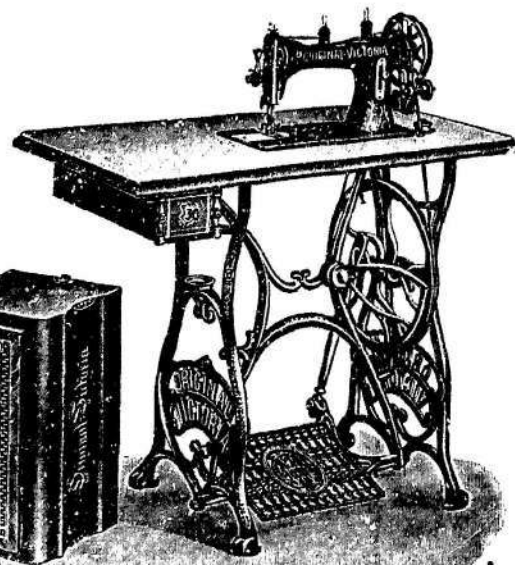
Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so nepretrgljivo in obrtno namene.

Original-Viktoria stroji so najpriljubnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Trvdka stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčimo 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria stroje“.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokolesni, oročja, municije in vseh lovskih priprav pri trvdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: **Caprasole - Koza s solncem.** Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!